

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเสนอขอให้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๙๒(๑) ๑.๑๓/๕๕๒๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในประเด็นว่า การคัดเลือกรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้เหลือจำนวนยี่สิบสองคนของคณะกรรมการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร นั้น โดยที่มาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย แต่เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังจากที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ได้มีมติเห็นชอบให้เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคนเพื่อขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งในสิบเอ็ดคนได้เสียชีวิต สภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ และการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ จึงได้มีมติเห็นชอบให้เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเท่าที่เหลือจำนวนสิบคน เพื่อขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงขอหารือประเด็นข้อกฎหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับจำนวนรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงว่า การที่สภามหาวิทยาลัยเสนอขอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบคนเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เหตุที่หารือในครั้งนี้สืบเนื่องจากการที่สภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเห็นว่า

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๘๒ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

การสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมติสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมายและให้ดำเนินการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ในกรณีนี้ ผู้ซึ่งได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และต่อมาศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำสั่งที่ คบ. ๑๖๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้ทุเลาการบังคับตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (สภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เฉพาะส่วนที่ให้การสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิชุดของผู้ฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมายไว้ก่อน ซึ่งมีผลให้การสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมติสภามหาวิทยาลัยดังกล่าวยังคงมีผลชอบด้วยกฎหมายด้วยเหตุนี้ สภามหาวิทยาลัยจึงได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ให้นำรายชื่อกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมติสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เสนอเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จำนวนสิบคน ประกอบด้วย (๑) นายโกเมศ แดงทองดี (๒) พันเอกดิษฐรัตน์ อมรวิทวัส (๓) นายบุญเจริญ ศิริเนาวกุล (๔) นายพลวัต ชยานุวัชร (๕) นายพิทักษ์ อัจฉิมวงศ์ (๖) นายมนตรี แยมกลิกรณ์ (๗) พลตำรวจตรีวรภัทร์ วัฒนวิศาล (๘) นายสนม ผิวงาม (๙) นายสมพงษ์ วิริยะจารุ และ (๑๐) นายเอกพร รักความสุข เนื่องจากนายวรชัย เขียวปาณี ผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งในจำนวนสิบเอ็ดคนตามมติสภามหาวิทยาลัยข้างต้นได้เสียชีวิตแล้ว และสภามหาวิทยาลัยยังมิได้พิจารณาให้เลื่อนรายชื่อสำรองขึ้นมาแทนแต่อย่างใด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีความเห็นว่าการเสนอให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบคน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๖* (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดให้มีกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย และมาตรา ๑๖ วรรคสี่ ได้กำหนดให้คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ซึ่งเมื่อสภามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสรรหา

*มาตรา ๑๖ ให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์และข้าราชการ และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓)

(มีต่อหน้าถัดไป)

ผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจนครบจำนวนสิบเอ็ดคนแล้ว สภามหาวิทยาลัยจะต้องดำเนินการกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป การที่สภามหาวิทยาลัยได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ให้นำรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบคนตามที่ได้เคยมีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยกเว้นนายวรชัย เยาวภาณี ซึ่งเสียชีวิตแล้ว เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ จึงไม่สอดคล้องกับจำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖^๒ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ มติสภามหาวิทยาลัยดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้เคยมีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความเป็นกลางของกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง : กรณีกรรมการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิได้รับการเสนอชื่อและได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ (เรื่องเสร็จที่ ๘๓๙/๒๕๖๐)^๓ ว่า การดำเนินกระบวนการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในคราวเดียวกันกับเรื่องที่หารือนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิได้เข้าไปเป็นคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครอง จึงเป็นเหตุให้มติของสภามหาวิทยาลัยในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่เห็นชอบบัญชีรายชื่อกรรมการสภามหาวิทยาลัย

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบเอ็ดคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตาม (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวต้องมาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการศึกษา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กฎหมาย การงบประมาณและการเงิน การบริหารงานบุคคล การปกครอง ส่วนท้องถิ่น การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยเห็นสมควร ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากบุคคลในเขตพื้นที่บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมีใช้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) เป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย โดยคำแนะนำของอธิการบดี

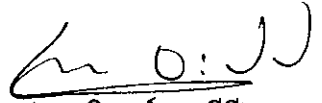
ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัยเมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความเป็นกลางของกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง : กรณีกรรมการสรรหากรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิได้รับการเสนอชื่อและได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๑๓๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ จึงไม่อาจเสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการ
สภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมติของสภามหาวิทยาลัยดังกล่าวเพื่อให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิได้

(นายนิพนธ์ ฮะกิมิ)

รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๐